

Motion till riksdagen 2006/07:N269

av **Gunnar Andrén och Karin Pilsäter (fp)**

Södertälje som centrum för forskningstillväxt och industriell utveckling

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om Södertälje som ett viktigt centrum för svensk vetenskaplig medicinteknisk forskning på högsta internationella nivå och för fordonsmässig produktion, forskning och utveckling.

Motivering

Södertälje kommun skiljer sig från alla större svenska kommuner i ett mycket viktigt avseende: De största arbetsgivarna – och därmed de största arbetsplatserna – utgörs inte av den skattefinansierade, offentliga sektorn, kommunen och/eller landstinget, alternativt staten – utan av varu- och tjänsteproducerande, exporterande, forskande, framtidsinriktade företag. Så här ser de femton största företagen/förvaltningarna ut i Södertälje:

Företag	Anställda
Astra Zeneca	7 700
Scania AB	6 000
Södertälje kommun (förvaltningen)	5 300
Stockholms läns landsting (i Södertälje)	1 400
Foria AB (SÅAB)	800
Place Citydynamate StateAB	700
Saab Automobil Powertrain	570
Scania Infomate	300
De Laval Sales AB	300
Telge Energi (kommunägt energibolag)	300

Fel! Okänt namn på

Företag	Anställda
Scania Parts Logistics	260
Cerealia Foods AB	250
Svenska Volkswagen	225
Fläkt Woods AB	210
Telege Bostäder AB (kommunalt bostadsbolag)	170

Totalt finns inom Södertälje kommun cirka 4 000 företag med anställda. Dessa företag har tillsammans 35 000 anställda i Södertälje. Det säger sig självt att en sådan industriell miljö och företagsmiljö måste värnas och utvecklas.

Låt oss inledningsvis kort erinra om Astras betydelse för Sverige, inte minst för att understryka tillväxtens betydelse för välfärdens utbredning. Företaget startades 1913 och började 1931 med egen forskningsverksamhet. Sedan 1955 är bolaget noterat på Stockholmsbörsen, sedan 1996 i New York, från 1999 som Astra Zeneca efter samgåendet med USA-företaget Zeneca.

År 1974 startades produktionen vid Gärtunafabriken i Södertälje, och av de många preparat som utvecklats är magmedicinen Losec det varumärkesmässigt mest kända. Av företagets i dag 60 000 medarbetare finns 13 000 i Sverige, varav nästan hälften i Södertälje där mycket stora investeringar i forskning och produktion genomförts under senare år, i storleksordningen 7 000 miljoner kronor. Går vi vidare till Scania är också det, med sitt ursprung från 1891 i Vabis (Vagnfabriksaktiebolaget i Södertälje) och Scania AB i Malmö – fusionerat och en gång inom Saab/Scania-gruppen – ett av Sveriges allra viktigaste företag, med produktion av lastfordon och bussar för hela världsmarknaden. I Sverige finns för närvarande, utöver företagets cirka 20 000 återförsäljare världen runt, cirka 12 000 av företagets 28 000 anställda.

De 6 000 anställda i Södertälje – halva den svenska arbetsstyrkan – tillverkar i huvudsak motorer och växellådor. I Falun sker produktion av axlar, i Oskarshamn hytter, i Sibbhult växellådor och retarder och i Luleå rambalkar och bakaxelbryggor.

Inom fordonsproduktionen är antalet underleverantörer mycket stort. De finns både inom och utom Sverige. Närheten till marknaderna spelar på fordonsområdet en viktig roll. Det är också mot den bakgrunden man skall se hur sammansättningsfabriker finns överallt från Polen till Brasilien.

Att Scania är ett attraktivt företag visar inte minst det intresse för att köpa hela eller delar av företaget som visats av inte minst tyska kapitalägare. Utan fortsatt fordonsforskning och fordonstillverkning i absolut världsklass i Sverige är risken uppenbar att viktigt kunnande flyttas från vårt land och från Södertälje. Det är av yttersta vikt att värna kunskaps- och utvecklingsbasen för Scantias framtid i Södertälje.

På samma sätt är medicinteknikindustrin en viktig grund för det svenska välståndet. Det skapas jobb och forskning för miljarder och åter miljarder och dessutom attraktiva arbetsplatser. Det är i det här perspektivet, och vetskapen om vilken oerhörd betydelse medicin, fordonstillverkning och forskning har för svensk välfärd, som förutsättningarna för industrin skall ses.

Fel! Okänt namn på

Utan fortsatt tillväxt, grundad på goda forsknings- och produktionsförutsättningar i bland annat Södertäljeregionen, kommer – i den mån inte främst produktionsresurser av skilda skäl redan flyttats till andra regioner – Sveriges välfärd, redan utsatt för stora påfrestningar av både demografiska och andra strukturella skäl, att påverkas ytterst negativt. Därför måste de i Sverige verk samma produktions- och forskningsföretagens framtida behov av kvalificerade medarbetare, och därmed all service i form av bostäder, skolor, sjukvård och annan infrastruktur i området, tillgodoses. Men det är viktigt att minnas att forskningsintensiva företag behöver en verksamhetsmiljö som stimulerar utbyte av erfarenheter och kunskaper mellan skilda men ändå till sin akademiska inriktning likartade verksamheter. I Södertälje syns detta främst på fordonsområdet, där produktion gått hand i hand med marknadsföring och försäljning via in- och utskeppning genom Södertälje hamn, särskilt anpassad till fordonshantering.

En del fordonssammansättningar har redan förlagts till andra länder. Det gäller bussar som av kostnadsskäl flyttats till Polen, medan lastbilar av mer uttalade marknadsföringsskäl sedan länge satts samman i Brasilien.

Det är emellertid viktigt att för framtiden säkra att produktion kan fortsätta i vårt land. Det förutsätter att de personalkostnadsfördelar som finns i andra länder kan vägas mot de konkurrensfördelar på kunskaps-, miljö-, personal-, forsknings- och utvecklingsområdena som vårt land kan erbjuda.

Södertälje ligger redan väl till kommunikationsmässigt, med hamn, två Europavägar genom kommunen och i huvudsak väl fungerade tågtrafik. Det betyder inte att inte ytterligare förbättringar kan göras vad gäller kommunikationer. Ett orosmoment är att SJ:s fjärrtåg i allt större utsträckning passerar Södertälje Syd, belägen på den stora Igelstabron med sin magnifika utsikt över land, stad och vatten, utan att stanna. Det är till men för hela regionen. På bostadsområdet är situationen långt mindre gynnsam, detsamma gäller tillgången till högskoleutbildning. Flyttningen av Telge Campus till Södertörn må ha motiverats utifrån universitetsadministrativa utgångspunkter, men då ort ställts mot ort, lokalisering mot lokalisering, har inte orternas komparativa utbildningsfördelar utnyttjats.

Södertälje utmärks i dag av stor etnisk mångfald. Det resulterar förvisso stundom i händelser där etniska motsättningar mellan befolkningsgrupper kommer i förgrunden för den mediala rapporteringen. Södertälje har också tagit på sig en mycket stor andel av de utlandsfödda som sökt sig till Stockholmsregionen. Det är naturligtvis hedrande för Södertälje att vara en attraktiv boendeort, samtidigt som det ingalunda skall döljas att spänningar av betydande mått skapas både mellan svensk- och utlandsfödda liksom av utlandsfödda av olika etnicitet och härkomst.

Som helhet är emellertid denna mångfacetterade smältdegel av största värde för Södertälje: Här samsas inom regionen en lång rad språk, skilda religioner, kulturer och nationella bakgrunder. De olika värderingar som härstammar från dessa skilda bakgrunder kan, om toleransen och förståelsen får överbygga etnisk misstänksamhet och personlig motvilja, bidra till att minoriteter uppfattas som tillgångar, inte som problem.

Fel! Okänt namn på

Integrationen i Södertälje går genom accepterade välkommande mångfald – i medvetande om att varje invandrad familj, varje mor och far, mer än annat önskar sina barn den bästa av framtider, på skolans och den högre utbildningens område, inom yrkes- och privatlivet. Alla skillnader till trots är vi människor på detta område mycket mer lika än vi kan föreställa oss.

Ser vi till befolkningsutvecklingen kan vi konstatera att Södertälje är en av Sveriges största städer, oaktat att Nykvarn vid årsskiftet 1998/99 blev en egen kommun. Södertälje hade 80 735 invånare vid årsskiftet 2003/04. Befolkningsprognosen, som förutsätter fortsatt hög industrialisering inom kommunen, under den kommande tioårsperioden ser ut enligt nedan. Så här ser den faktiska och prognostiserade befolkningsutvecklingen vid utgången av respektive år ut (2005):

År	Invånare
2005	81~455
2006	82~235
2007	83~075
2008	83~785
2009	84~395
2010	85~035
2011	85~465
2012	85~865
2013	86~255

Det är en mycket kraftig ökning, även för en relativt stor ort med bred arbetsmarknad som Södertälje. Tillväxten förutsätter i sin tur att såväl bostadsbyggandet som utbyggnaden av service, kommunal och kommersiell, sker i ordnade och planerade former.

Södertälje ligger redan väl till kommunikationsmässigt, inte minst vad gäller hamnmöjligheter. Det betyder inte att ytterligare förbättringar kan göras både vad gäller kommunikationer till Stockholm och andra orter, likaså när det gäller vattenvägarna in till Mälaren där slussning är nödvändig och kostnadsansvaret för Mäljarbron i centrala Södertälje måste prövas från rättvisaspekter. Skall Södertäljes skattebetalare stå för en sjöfartsservice som få eller ens inga av dem drar nytta av eller är det ett nationellt ansvar?

Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Stockholm den 26 oktober 2006

Gunnar Andrén (fp)

Karin Pilsäter (fp)